

**Ezopas
Pasakėčios**

Lapė ir vynuogės

Alkana lapė, pamačiusi nuo šakelės svyrančias vynuogių kekes, norėjo nusirašyti, bet pasiekti negalėjo. Nueidama pati sau pasakė:

– Neprisirpusios!

Taip ir kai kurie žmonės, nesugebėdami ko pasiekti, kaltina aplinkybes.

Žmogus iš skęstančio laivo

Vienas turtingas atėnietis plaukė kartu su kitais keleiviais. Užėjus smarkiai audrai, laivas apvirto. Kiti keleiviai šoko į vandenį ir ėmė plaukti į krantą, o tas atėnietis nuolatos šaukėsi Atėnės, žadėdamas jai galybes aukų, jei tik išsigelbės. Vienas iš nelaimės ištiktųjų, plaukdamas pro šalį, tarė:

– Šaukis Atėnės, bet ir rankas judink!

Taip pat ir mes šaukimės dievų, bet ir patys dirbkime, save vaduodami.

Žmogus pajunta laimę ne tada, kai, savim nesirūpindamas, susilaukia dievų paramos, o tada, kai jį, visom jėgom plušantį, laimina dievai. Ištiktas nelaimės, žmogus turi pats paprakaituoti gelbėdamasis, o tik tada dievo pagalbos šauktis.

Žmonės ir Dzeusas

Sako, kad dievas sukūręs gyvius ir visus apdovanojęs: vienam davęs jėgą, kitam – greitumą, trečiam – sparnus. Tik žmogus, nuogas stovėdamas, tarė:

– Mane vieną palikai be savo malonės.

Dzeusas atsakęs:

– Kaip tu nematai dovanos, pačios didžiausios dovanos, kuri tau atiteko: gavai protą, brangiausią ir dievams, ir žmonėms, galingiausią tarp galingųjų ir greičiausią tarp greitųjų.

Ir tada, atpažinęs dievo dovaną, žmogus nuėjo, nusilenkęs ir dėkodamas.

Kai kurie žmonės, susilaukę iš dievo brangiausios dovanos – proto, nepripažįsta tos garbės ir pavydi bejausmiams ir neprotingiems gyvuliams.

Žmogus ir liūtas

Kartą keliavo žmogus ir liūtas. Ir vienas, ir kitas pūtėsi ir gyrėsi. Pagaliau prie kelio jie išvydo statulą, kur buvo pavaizduotas vyras, smaugias liūtą. Žmogus, parodęs ją liūtui, tarė:

– Matai, mes galingesni už jus.

Į tai liūtas nusišypsojęs atsakė:

– Jei tik liūtai mokėtų kalti statulas, daug žmonių matytum liūtų naguose.

Daugelis žmonių giriasi esą narsūs ir ryžtingi, bet patirtis nuplėšia jiems tą kaukę.

Žmogus ir satyras

Sako, kartą žmogus susidraugavo su satyru. Užėjus žiemai ir prasidėjus šalčiams, žmogus, prisidėjęs prie burnos rankas, ėmė pūsti. Satyras, tai išvydęs, paklausė, kodėl taip daro, o žmogus atsakė šildąs nuo šalčio stingstančias rankas.

Netrukus susėdo jiedu valgyti: užkandžiai buvo šilti, ir žmogus, po kąsnelį prie burnos pridėjęs, pūtė. Satyras vėl paklausė, ką jis čia daręs, o žmogus atsakė šaldęs valgį, nes esąs per karštas. Tada satyras tarė žmogui:

– Nenoriu, bičiuli, su tavim draugauti, nes tu iš tos pačios burnos puti ir į šilta, ir į šalta.

Taip ir mes turime vengti draugystės su dviveidžiais žmonėmis.

Lokys ir lapė

Lokys išdidžiai gyrėsi mylįs žmones, nes neėdęs lavonų. Į tuos žodžius lapė atsakė:

– O kad tu draskytum tik lavonus, bet neliestum gyvųjų!

Pasakėčia nuplėšia kaukę goduoliams, kurie yra tikri veidmainiai ir trokšta tuščios šlovės.

Artojas ir vilkas

Artojas iškinkė iš jungo jaučius ir nusivarė girdyti. Tuo tarpu, ieškodamas grobio, prie arklo priėjo išbadėjęs vilkas. Jis ėmė laižyti jaučių viržius ir nejučiomis įkišo sprandą į pavalkus. Nebegalėdamas išsikinkyti, pradėjo arklą vilkti per dirvą. Tuo laiku grįžo artojas ir, pamatęs beariantį vilką, tarė:

– O kad tu, nelabasis, nustotum grobstęs, visus skriaudęs ir imtum žemę dirbti!

Taip ir piktadariai žmonės, matydami jų būdą, netiki, nors jie ir skelbiasi dorus darbus darą.

Nesutarią žemdirbio vaikai

Žemdirbio vaikai ėmė kivirčytis. Tėvas, neįstengdamas jų žodžiais sutaikinti ir paveikti, nutarė juos pavyzdžiu pamokyti. Liepė jiems atnešti surištą šluotą. Šie ir atnešė. Tėvas padavė visą šluotą ir liepė perlaužti. Vaikai laužė laužė, bet nieko nepadarė. Tada tėvas paėmė šluotą, išrišo ir davė jiems po vieną rykštę. Vaikai jas lengvai sulaužė. Tada tėvas ir sako:

– Taip ir jūs, vaikai, jeigu būsite vieningi, priešai jūsų neįveiks, o jeigu kivirčysitės, lengvai būsite nugalėti. Pasakėčia moko, kad vienybėje – galybė, o nesantaika – pražūtis.

Arklys ir arklininkas

Arklininkas vogė savo arklio miežius ir pardavinėjo, o arklį už tai visą dieną glostydamas ir šukuodamas. Pagaliau arklys neapsikentęs ir sako:

– Jeigu tikrai nori, kad aš būčiau gražus, nebepardavinėk miežių, mano pašaro!

Pasakėčia rodo, kad gobšai meiliais žodžiais ir pataikavimu vilioja vargšus, kol iš jų atima paskutinį kąsnį.

Arklys ir asilas

Vienas žmogus turėjo arklių ir asilą. Kartą kelionėje asilas tarė arkliui:

– Nuimk nuo manęs kiek nešulių, jei nori mane gyvą matyti.

Bet arklys apie tai nė girdėti nenorėjo. Staiga asilas iš nuovargio parpuolė ir nusibaigė. Tada savininkas visą mantą ir net paties asilo kailį užkrovė ant arklio, kuris ašarodamas pradėjo šaukti:

– Oi, koks aš nelaimingas! Kas man, vargšui, nutiko! Nenorėjau paimti menkos naštos, o dabar turiu nešti visą mantą ir net asilo kailį. Pasakėčia rodo, kad didžiūnai, sutardami su mažaisiais, gali gerą gyvenimą turėti.

Žirgas ir kareivis

Kol buvo karas, vienas karys savo žirgą, pavojų ir nelaimių bendrininką, šėrė miežiais. Pasibaigus karui, arklys turėjo dirbti vergiškus darbus, tampyti sunkius nešulius, šeriamas tik pelais. Kai vėl buvo paskelbtas karas ir sutrimitavo trimitai, karys pasižabojo žirgą, pats apsiginklavo ir sėdo į balną. Bet arklys buvo bejėgis ir klupo kas žingsnis. Jis tarė savo šeimininkui:

– Eik sau su pėstininkais, nes tu mane iš žirgo pavertei asilu, o kaip vėl iš asilo žirgą padarysi?

Ramybės ir taikos metais nereikia pamiršti vargo metų.

Nendrė ir alyvmedis

Nendrė susiginčijo su alyvmedžiu, katras patvaresnis, tvirtesnis ir stangresnis. Alyvmedis prikaišiojo nendrei, kad ji esanti silpnutė, visų vėjų papučiamą. Nendrė tylėjo ir nė žodžio neatsakė. Neilgai trukus, papūtė smarkus

vėjas: nendrė, vėjo lankstoma ir linguojama, nepalūžo, o alyvmedis, prieš vėjus spyriuodamasis, buvo iš šaknų išverstas.

Pasakėčia rodo, kad tas, kuris nusileidžia aplinkybėms ir jėgai, daugiau laimi už besigrumiančius su didžiūnais.

Varna ir lapė

Varna, pasigriebusi mėsos gabalą, nutūpė medžio viršūnėje. Pamatė ją lapė; norėdama atimti iš varnos mėsą, atsistojo po medžiu ir ėmė girti jos dailumą ir grožį, sakydama, jog iš visų paukščių labiausiai jai derėtų karaliauti ir, tikriausiai, jau ji būtų karalienė, jeigu tik balsą turėtų. Varna, norėdama parodyti, jog ji ir balsą turi, sukrankė ir išmetė mėsą. Lapė prišoko ir, pasigriebusi mėsą, tarė:

– Varna, varna, jeigu tik proto turėtum, galėtum visų paukščių karaliene būti.

Pasakėčia apie kvailį.